

overholdes. Hvis et anlæg vedvarende ikke kan overholde kravene, kan kommunalbestyrelsen indskærpe, at forholdet lovliggøres, jf. lovens § 68-69 eller, hvis der er tale om et forhold, der er lovligt, men det ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt mv., meddele påbud, jf. lovens § 30.

14.6 Forudsætninger for påbud om forbedret spildevandsrensning

Spildevandsindsatsen overfor ukloakerede ejendomme i det åbne land gennemføres for at opnå god tilstand i vandløb og søer. Indsatsen realiseres ved at påbyde forbedret spildevandsrensning via installation af decentrale private renseanlæg på de berørte ejendomme eller ved at kloakere de berørte ejendomme og aflede spildevandet til spildevandsselskabets renseanlæg.

Forudsætningen for at give et påbud efter lovens § 30 er, at det eksisterende spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt. Hvad der nærmere skal forstås ved miljømæssigt forsvarligt, er fastlagt i den administrative praksis og ud fra domstolsafgørelser om spørgsmålet. Bestemmelsen finder anvendelse på både tilladninger til spildevandsanlæg og på særskilte udledninger til vandløb, søer eller havet. For så vidt angår særskilte udledninger fra listevirksomheder, jf. lovens kapitel 5, skal disse dog godkendes efter reglerne herom.

Da påbud om forbedret spildevandsrensning som nævnt gennemføres for at opnå god tilstand i vandløb og søer, kan påbud ikke meddeles af hensyn til beskyttelsen af grundvandet, jf. f.eks. utrykt dom af 1. maj 2017 fra Retten i Helsingør, hvor et påbud af den nævnte grund blev fundet ugyldigt. Retten henviste til, at lovens § 30 fremgår af lovens kapitel 4, der omfatter beskyttelse af overfladevand.

Med hensyn til baggrunden for forudsætningerne for påbud om forbedret spildevandsrensning henvises til lovforarbejderne, se [link](#).

Kommunalbestyrelsen kan ændre vilkårene i tidligere meddelte udledningstilladelser, hvis det tidligere fastsatte vilkår må anses for utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige. Det kan ske i situationer, hvor en spildevandsudledning isoleret betragtet ikke medfører miljømæssigt uforsvarligt forhold, men hvor en ændring af vilkårene er nødvendig for at skabe plads i det berørte vandområde (recipienten) med henblik på at imødekomme en anden berettiget ansøgning i afstrømningsområdet.

Ved meddelelse af påbud efter lovens § 30 om forbedret spildevandsafledning skal følgende forudsætninger, jf. bekendtgørelsens § 35, være opfyldt:

- 1) Ejendommens afløbsforhold og udledning skal være fastlagt.
- 2) Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrøms liggende vandområde.
- 3) Der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrøms liggende vandområde er forurenede af spildevand i et omfang, der gør, at det miljømål for

Formålet er "god tilstand"

Ændring af utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige vilkår

3 betingelser

vandområdet, der er fastsat i bekendtgørelse om miljømål udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, ikke er opfyldt.

Ikke uhygiejniske forhold

Det følger af bekendtgørelsens § 35, stk. 2, at nr. 2 og 3 i stk. 1 ikke finder anvendelse ved meddelelse af påbud om forbedring af uhygiejniske forhold affødt af udledningen på særskilte udledninger direkte til vandløb, søer eller havet.

Højesteretsdom

Forudsætningerne i bekendtgørelsens § 35, stk. 1, nr. 1-3, skal ses i lyset af Højesterets dom i UfR 2002.1820. Den første betingelse må ses som et udslag af officialprincippet, idet et påbud forudsætter, at den konkrete sag er tilstrækkeligt oplyst. Den anden betingelse er et krav om årsagssammenhæng mellem udledningen og forureningen af vandområdet. Den tredje betingelse er kravet om, at der er fastsat en målsætning for vandområdet, som er ikke opfyldt. **De tre betingelser er kumulative, dvs. alle betingelser skal være opfyldt ved meddelelse af påbud, jf. lovens § 30.** I øvrigt skal et påbud også være i overensstemmelse med det almindelige **proportionalitetsprincip**, dvs. at indgrebet skal stå i rimeligt forhold til forureningen, ligesom det følger af almindelige forvaltningsretlige principper, at der gælder et skærpet hjemmelskrav for udstedelse af et påbud.

Udledninger fra spredt bebyggelse

Udledninger fra den spredte bebyggelse er væsentligt anderledes end større spildevandsudledninger. For større spildevandsudledninger kan der typisk konstateres en påvirkning direkte ved udledningsstedet, hvis f.eks. vandkvaliteten måles op- og nedstrøms i et vandløb. Det vil typisk ikke være muligt for enkeltejendomme, hvor det i mange tilfælde vil være den summerede påvirkning fra flere små udledninger, der giver forureningspåvirkningen i vandløb eller søer.

Adressat for påbud

Det fremgår ikke af lovgivningen, hvem påbuddet skal rettes til, men normalt vil det skulle rettes til ejendommens ejer. Det kan f.eks. blive relevant at tage stilling til i de tilfælde, hvor der er tale om eget hus på lejet grund eller en lejer af en ejendom, som er årsag til en given forurening, f.eks. en virksomhed. Efter omstændighederne kan påbuddet i det tilfælde rettes til den, der er ansvarlig for forureningen. Påbuddet kan evt. tinglyses på ejendommen, og det vil i givet fald kunne give evt. kommende ejere viden om påbuddets eksistens, men tinglysningen er ikke en gyldighedsbetingelse for det meddelte påbud. Hvis ejendommen skifter ejer, før fristen for påbuddet er udløbet, kan kommunalbestyrelsen være nødt til over for den nye ejer at varsle og udstede påbuddet igen, hvis grundlaget herfor fortsat er til stede.

14.6.1 De konkrete dokumentationskrav ved påbud

Konkret vurdering

Det fremgår af bekendtgørelsens § 35, stk. 1, nr. 1-3, at kommunalbestyrelsen forud for meddelelse om påbud om forbedret spildevandsrensning ved en decentral renseløsning skal **foretage en konkret vurdering** af, om en ejendom udleder spildevand til et vandområde, og om udledningen bidrager til forurening af det pågældende vandområde, for hvilket der er fastsat en spildevandsindsats i de statslige vandområdeplaner.